

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Mitawa (Jełgawa)/ Kurlandia (Inflanty Polskie) / Rosja (Łotwa)

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Kurlandzkie Muzeum Prowincjalne (Kurländisches Provinzialmuseum)

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Zbiory muzealne towarzystwa kulturalno-naukowego; muzeum publiczne

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Zbiory muzealne stworzone z inicjatywy Johanna F. von Recke, gromadzone w bibliotece Towarzystwa; potem przekształcone w muzeum prowincji kurlandzkiej;

Zbiory o charakterze historyczno-artystyczno-naturalistycznym

Daty działalności / zakres czasowy:

1818-1939

Dostępność

pełna

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Typ instytucji w relacji wobec pamięci

Mnemoniczny; patrymonialny

Rodzaj pamięci

Pamięć lokalna

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

Obszar historyczny/ zabytki archeologiczne, numizmaty, sfragistyka, pamiątki; obszar kultury/ okazy bibliograficzne, rękopisy; obszar etnografii/ ; obszar artystyczny/ malarstwo, rysunki, grafika, rzemiosło artystyczne; obszar naturalny/ okazy zoologiczne, okazy geologiczne (minerały), okazy florystyczne

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	-	Zbiory początkowo zlokalizowane w d. drukarni książęcej, potem w domu Steffenhagena (Steffenhagensches Haus); od 1898 w osobnym gmachu
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	-	
GODZINY OTWARCIA	-	Niedziela: 12:00 - 14:00 oraz po zgłoszeniu u dozorczy w ciągu tygodnia
DYREKTORZY		1818-1846 Johann F. von Recke
ZARZĄDCA		
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)		1895 dzięki staraniom barona von Rahden budynek Teatru miejskiego należący do Banku Ziemińskiego został подарowany Kurländische Gesellschaft für Littertur und Kunst w Mitawie; 1895-1898 rozebrano go i wystawiono w tym miejscu gmach Muzeum Prowincjalnego.

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

1818 Zbiory muzealne Kurlandzkiego Towarzystwa dla Badania Literatury i Sztuki (Kurländische Gesellschaft für Littertur und Kunst)

1898 Kurlandzkie Muzeum Prowincjalne (Kurländisches Provinzialmuseum)

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Ze statutu Towarzystwa: „ma na celu ukazanie wszystkiego, co Kurlandia wydała na polu sztuki i nauki, ma na celu okazowe zobrazowanie życia historycznego i aktualnego kraju pod względem społecznym, obywatelskim, politycznym, umysłowym oraz zobrazowanie wyglądu i właściwości kraju” (Cz. Jankowski 1900)

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Kurlandia (Gubernia Kurlandzka)

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Johann F. von Recke (1764-1846) z rodziny kupieckiej, syn burmistrza Miławy, wykształcony na Uniwersytecie w Getyndze, archiwista księcia kurlandzkiego Piotra de Biron; urzędnik rządu guberni kurlandzkiej w czasach rosyjskich; 1844 honorowy obywatel Miławy

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Członkowie Kurländische Gesellschaft für Littertur und Kunst: Heinrich von Offenbergh, Ulrich von Schlippenbech, Michał Plater-Zyberk, Georg F. von Fölkersahm, Karl W. Cruse

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Kurländische Gesellschaft für Littertur und Kunst (Kurlandzkie Towarzystwo dla Badania Literatury i Sztuki) założone w 1815 najistotniejsze dziewiętnastowieczne towarzystwo kulturalne guberni kurlandzkiej, skupiało miłośników literatury i sztuki oraz genealogii

Kalendarium (historia instytucji)

1815 (23.11) założenie w Miławie Kurländische Gesellschaft für Littertur und Kunst (Kurlandzkie Towarzystwo dla Badania Literatury i Sztuki)

1818 (6/18.02) Johann F. von Recke zaprezentował na zebraniu Towarzystwa pomysł założenia muzeum dla rozszerzenia działalności kulturowej

1818 (3/15.10) uroczyste otwarcie zbiorów

1895-1898 przebudowa na gmach Muzeum d. Teatru Miejskiego na; z funduszków gen. Friedricha von Wittena (43 tys. rubli) przy wsparciu korporacji Rycerstwa Kurlandzkiego (8 tys. rubli) i innych osób

1898 włączenie zbiorów do Kurlandzkiego Muzeum Prowincjalnego

1939 zamknięcie Muzeum

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Zabytki historyczne i archeologiczne, pamiątki historyczne (rzeźbiona laska leśnika spod Mitawy, wachlarz Elisy von der Recke, autografy niemieckich literatów, m.in. Herder, Goethe Klopstock itd.)

Malarstwo: galeria portretów znacznych mieszkańców Mitawy (wizerunek gubernatora Pawła von Lilienfeld-Toal); masonika (świeczniki obrzędowe)

Księgozbiór: starodruki i dokumenty

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Kolekcja woskowych malowanych owoców i warzyw wykonanych przez pochodzącego z Dorpatu dr Pancka

Strategia pozyskiwania zbiorów

Darowizny arystokracji kurlandzkiej; społeczne gromadzenie funduszy (budowa gmachu Towarzystwa i muzeum)

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

Drukarnia książęca w Mitawie

Dom Steffenhagena (Steffenhagensches Haus)

1898 osobny gmach na miejscu Teatru Miejskiego

1939 rozproszenie zbiorów

Po 1945 fragment księgozbioru Kurlandzkiego Towarzystwa znalazł się w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Wystawy czasowe

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

C. Jankowski, Na marginesie literatury. Szkice i wrażenia, Kraków 1900, s. 256-261; A. Janicki, *Kurlandia w latach 1795–1915*. Gdańsk 2011, 613-616

Ernestas Vasiliauskas, Kuršo provincijos muziejus ir Ūiaurės Vidurio Lietuva, Žemgala, 2010/1

Ernestas Vasiliauskas, Grafų Keyserlingų ir kitų Lietuvos dvarininkų archeologiniai rinkiniai Kuršo provincijos muziejuje, *Archaeologia Lituana* 2015 16

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ernestas Vasiliauskas, Kuršo provincijos muziejus ir Ūiaurės Vidurio Lietuva, Žemgala, 2010/1

Ernestas Vasiliauskas, Grafų Keyserlingų ir kitų Lietuvos dvarininkų archeologiniai rinkiniai Kuršo provincijos muziejuje, *Archaeologia Lituana* 2015 16

Ciekawe cytaty

C. Jankowski, 1900, 256: „Muzeum stanowi dziś przednią ozdobę miasta, jest w pełnem znaczeniu słowa instytucją godną tyłowiecznej kultury kurlandzkiej, a za razem pomnikiem kultury tej oraz pietyzmu dla niej inteligencji kurlandzkiej. Słusznie i sprawiedliwie szczyli się Kurlandya swoim mitawskiem Muzeum”.

UWAGI:

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Tomasz F. de Rosset

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

--

METADANE* (wypełnia redaktor/moderator portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	